

Igehirdetés. Elhangzott a Tatai Református Gyülekezetben 2014. január 19-én.

Kezdő ének: 8. zsoltár 1. verse

Főének: 380. dicséret 1-3. és 11-12. verse

Ének prédikáció előtt: 8. zsoltár 9. verse

Textus: Máté evangéliuma 7. rész 1-2. verse: „Ne ítéletek, hogy ne ítéltessetek! Mert amilyen ítélettel ítéletek, olyannal ítéltettek; és amilyen mértékkel mértek, nektek is olyannal mérnek.”

Kedves Testvéreim!

Nem régen élém került az interneten egy beszéd, amelyben többek között ez a mondat is elhangzott: „ítélkezni kell”. Elgondolkodtam azon, hogy vajon milyen lelkülettel és milyen alapon lehet igazolni ezt a kijelentést. Ma felolvasott igénk egyértelműen és világosan állítja az ellenkezőjét. Ne ítélj, hogy ne ítéltess. Olyan kijelentés ez, amit nem csak meghallgatni kell, nem csak úgy venni, hogy ez Jézus óhaja, ami talán majd a mennyországban megvalósul, hanem olyan mondat, ami minden körülmények között hitvallásunk kell, hogy legyen. Ne ítélj, hogy ne ítéltess.

Miért fontos Jézusnak ez a figyelmeztetése? Miért fontos észrevennünk azt, hogy itt a Megváltó használ aktív alakot, ítélni, ez az, amit mi teszünk, és szenvedő alakot, ítéltetni, amit pedig Isten tesz? Azért, mert Jézus összekapcsolja a földön futó eseményeket mindazzal, ami a mennyben történik. Jézus lényének ez a lényege. Ő egy személyben földi és mennyi, ember és Isten. Ha pedig a Megváltó tanítását alaposan megvizsgáljuk, akkor látjuk, hogy szinte minden ponton megtette ezt az összekapcsolást.

Elég, hogyha a mindenki által ismert imádságra, az Úri imádságra gondolunk. Ezt mondjuk: „legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is”. Azt kérjük, hogy Isten mennyi világa, annak minden döntése valósuljon meg a földi világban is. Ugyanez jelenik meg a másik kérdésben, amikor elmondjuk: „bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek”. Nagyon keményen hangzik, hogyha végiggondoljuk: nincsen a bűneimnek bocsánata, ha én nem gyakorlom mások felé a megbocsátást. Annak tehát, amit itt a földön teszek, van a mennyben meghozott döntésekre nézve is kuszgárása.

Nem véletlenül mondja el Jézus a gonosz szolga példatörténetét. Van egy szolga, akit a gazda maga elé rendel, hogy fizesse vissza mérhetetlenül nagy adósságát. Nem tudja visszafizetni, ezért könyörög, hogy kapjon haladékat. A gazda pedig nem csupán haladékat ad, hanem elengedi a teljes adósságot. Amikor pedig a szolga kimegy, akkor találkozik egy szolgatársával, aki tartozik neki egy kis összeggel. Számon kéri, hogy miért nem fizette meg. Ez a szolga elkezd könyörögni, hogy adjon haladékat és később megfizeti. Mit tesz ez a gonosz szolga? Elkezd ütlelni a szolgatársát, majd az adósok börtönébe juttatja. Amikor pedig ez a hír a gazda fülébe jut, akkor ezt az első szolgát elfogatja és a börtönbe juttatja. Amit mi teszünk, annak mennyi vetülete is van. Ha mi nem bocsátunk meg másoknak, akkor mi sem várhatjuk a mennyi Atya bocsánatát.

Jézus tanítása szerint mindaz, amit mi teszünk, összekapcsolódik mindazzal, ami Istennél történik. A Megváltó mondja egy helyen a körülötte lévő tanítványoknak: „Bizony, mondom néktek: amit megkötök a földön, kötve lesz a mennyben is, amit pedig feloldotok a földön, oldva lesz a mennyben is.” Sőt még ezen is túl megy, amikor az evangélium hirdetéséről így tanít: „Aki titeket hallgat, engem hallgat, és aki titeket elutasít, engem utasít el.” Mindaz, amit itt a földön Jézus tanítványai tesznek, annak olyan súlya van, mint-ha maga a Megváltó tenné.

Az első nagyon komoly figyelmeztetése a felolvasott igeszakasznak ez. Kétféle ítéletről és mértékről van szó. Ítélni, mérni és ítéltetni, megméretetni. Jézus pedig összekapcsolja az ember ítéletét és az ember mérését Istennel. Ez az összekapcsolás pedig nem általánosságban áll itt, hanem a tanítványoknak szól. Aki Jézust követi, ne ítéljen el senkit, mert majd ő is ítélet alá kerül. Olyan ítélet alá, ahogyan ő is megítél és elítél másokat.

Ezért kell azt is végiggondolnunk, hogy mit is jelent ez a mondat: ne ítéletek, hogy ne ítéltessetek. Az első, ami ránk nézve kérdésként felmerülhet, hogy mi alapján tennénk ítéletet? Ha egyáltalán eszünkbe jut másokról ítéletet alkotni, akkor mi vezérel ebben minket? Nagyon szép lenne az, ha azt mondanám, hogy Jézus Krisztus tanítása alapján figyeljük mások életét. Ha pedig nem felel meg a mércének, akkor ítéletet mondunk, hogy ő bűnös ember. Csakhogy ezzel nagyon vigyázni kell, mert ha rossz a kiindulási alap, rossz a következtetés is. Így ítéletek rosszul a farizeusok is, amikor kimondták a lesújtó véleményt a

Igehirdetés. Elhangzott a Tatai Református Gyülekezetben 2014. január 19-én.

Messiásról: „Eljött az Emberfia, aki eszik és iszik, és azt mondjátok: Íme, falánk és részeges ember, vámszedők és bűnösök barátja”.

Mit jelent ítélni? Azt, hogy bizonyos dolgokat megkülönböztetünk és szétválasztunk. Megkülönböztetjük a jót és a rosszat és igyekszünk azt az életünkre nézve szétválasztani. Amennyire lehetséges, távol tudjam tartani magamtól a rosszat. Amikor Jézus azt mondja, hogy ne ítélj, akkor mások életéről beszél. Ne ítélj el a másikat. Ne mondd ki róla, hogy ő milyen, hiszen akkor Isten is joggal fogja számon kérni rajtad mindazt, amit tettél.

Ez azonban nem azt jelenti, hogy ne legyen értékítélet mibennünk. Nekünk határozottan meg kell különböztetni azt, ami Istenhez tartozó és azt, ami nem. Mire vonatkozik az ítélezési tilalom? Ne ítéljünk el másokat. Nekünk nem a bűnös ember ellen kell harcolnunk, hanem ahogyan a Heidelbergi Káté is mondja, a bűn és ördög ellen. Aki pedig nem az ember ellen küzd, hanem a rossz ellen, ami az életében van, akkor azt csak a legnagyobb odafigyeléssel tudja megtenni. Ha mi a bűn ellen harcolunk, akkor szeretnünk kell azt, akinek az életében valami rosszat látunk, hiszen csak a szeretet képes arra, hogy úgy mutasson rá a másik hibájára, mulasztására, hogy az ne romboló, bántó legyen, hanem építő.

Ne ítélj, hogy ne ítéltes. Nem azt jelenti ez tehát, hogy nem tudom, mi a rossz. Nem azt jelenti, hogy szemet hunyok minden felett, hiszen nem szabad ítélezni. Hanem azt jelenti, hogy igyekszem a legnagyobb alaposággal megismerni mindent, ami Jézus tanításának nem felel meg, és azokat a saját életemből eltávolítani, hogy mások figyelmét is felhívhassam mulasztásaikra.

Jézus mondatának azonban van folytatása is: amilyen mértékkel mértek, azzal mérettek meg ti is. Arról van szó, hogy valamilyen szabály szerint mérünk. Meg van az életünknek egy rendje, és mi ahhoz hasonlítunk másokat. Ami pedig nem egyeztethető össze az alapelveinkkel, arról úgy érezzük, hogy nem megfelelő. Ráadásul elég élesen tudunk határvonalat húzni. Egyszer egy gyülekezetben mondta nekem valaki: van fekete és fehér. A kettő pedig nem keveredhet össze. A fehér az volt, ahogyan ő gondolkodott, a fekete pedig az, ahogyan mindenki más. Csakhogy Jézus figyelmeztet. Amilyen szabály szerint mérünk, aszerint a szabály szerint mérnek meg minket is. Ha mi úgy véljük, hogy mi vagyunk a szabály, ami pedig nem illik hozzá az rossz, akkor Isten is eszerint a szabály szerint mér meg minket. Ami nem illik Őhöz, az rossz és elvetendő.

Amilyen mértékkel mérünk, olyannal mérnek nekünk is. Ez azt is jelenti, hogy van egy olyan zsinórmérték, amihez igazodhatunk. Ahogyan az egyik konfirmációs kátéval valljuk is: A Szentírás egyedül hitünk és életünk zsinórmértéke. Mindent ehhez kell mérnünk. Nemcsak a tetteinket, hogy ne ölj, ne paráználkodj, ne lopj, hanem az érzéseinket is. Azt mondja Jézus, hogy „aki haragszik atyjafiára, méltó arra, hogy ítélkezzenek felette”. Vagy azt is mondja: szeresd ellenségedet. Az egyetlen zsinórmérték, a Szentírás az, amihez mérhetjük magunkat.

A mérésnek azonban van egy fontos sorrendje. Magamon kell kezdeni. Erre figyelmeztet Jézus, amikor azt mondja: „vedd ki előbb saját szemedből a gerendát, és akkor majd jól fogsz látni ahhoz, hogy kivehesd atyádfia szemedből a szálkát.” Amikor pedig mi már megvizsgáltuk magunkat és igyekeztünk megváltoztatni mindent, amit lehetett, akkor van lehetőségünk arra, hogy szeretettel figyelmeztessünk, hogy igyekezzünk minden hibát korrigálni Jézus tanításának megfelelően.

Ennek a magatartásnak ugyanis van egy csodája is. Amikor a mérést nem másokkal kezdem, hanem a saját életemet mérem oda Isten elvárásaihoz, amikor én állok oda és nem másokat méricskélek, nem mások életét vizsgálom, akkor Isten is úgy mér meg engem, hogy magát állítja oda, és nem az én tetteimet, nem az én életemet vizsgálja. A megváltás legnagyobb csodája ugyanis az, hogy Jézus mértéke, az Ő igazsága odakerült, ahol nekem kellene állnom. Amikor pedig Isten megvizsgál, akkor nem engem lát, nem engem néz, hanem az Ő Fiát, Jézus Krisztust. Így az én életem, amikor megmérésre kerül, akkor megáll Isten mércéje szerint. Bízunk hát Isten kegyelmében és hagyjuk, hogy Ő mérjen meg minket, hiszen az Ő mércéje kegyelmes mérce lesz. „Hadd buzduljon szívem fel szent ígédre, Add, hogy minden tetteimet ezzel mérjem! Csak beszéded figyeljem életemben, S ha megtartom, úgy az is megtart engem!”

Ámen!

Záró ének: 465. dicséret mind a 4 verse